

Stedet. Det var dette nye Retsgrundlag, vi efter min Mening fik i 1894.

Jeg nævner dette, fordi det, der er sket, er blevet omtalt paa forskellig Maade. Jeg har fremsat min Opfattelse ved Siden af, hvad der er fremkommet fra anden Side. Man stod altsaa i en Tilstand, hvor Forfatningen af Regeringen var sat ud af Kraft, og hvis den Stilling blev permanent, vilde det blive Sædvaneret, og saa vilde Regeringen fremkalde en Fortolkning af Grundloven, som vilde faa Hævd, og saa var Folkets Indflydelse og Selvstyre brudt. Det kunde ikke ske, før man fik et retsligt Grundlag paa anden Maade enten ved en Grundlovsændring eller ved, at den Sædvane, som Estrup søgte at faa indført, blev brudt, og en anden sat i Stedet. Det er ikke saa meget Ordene i en Lov som Maaden, hvorpaa den bliver ført ud i Livet, der er det virkelige Udtryk for, hvad der er Lov, og hvad der bør være Lov. Der er meget af det, som Hage ved samme Lejlighed sagde angaaende en Udtalelse af Estrup, at til syvende og sidst kom det dog an paa den offentlige Mening, idet Estrup skød sig ind under Rigsretten. Det er det samme, gamle Alberti i sin Tid kaldte den sunde Fornuft, og der er ikke Tvivl om, at det er det, der vil komme til at sejre i de forskellige Brydninger, der komme frem med Hensyn til Forstaaelsen af Forfatningen og dens Udførelse.

Nu er der vel ikke nogen, der vil nægte, at det, vi kalde Parlamentarisme, paa Dansk Selvstyre, er, at Folkets Skæbne borgerlig talt kommer til at ligge i Folkets egne Hænder. Denne Fordring ligger i Grundloven. Spørgsmaalet er nu, hvorledes det skal vokse ud og frem imod sit Maal. Estrup vilde standse det og gjorde det brutalt. Det var mod dette, vi rejste den Kamp, som førte til 1894, og hvad der senere skete. Jeg ser ikke rettere end, at det, der skete i 1894 — jeg skal ikke komme ind paa Enkeltheder — var, at det, som Estrup tilsigtede, at denne Tilstand skulde blive permanent, skete ikke, men man naaede en Forstaaelse. Det kom ikke paa et Øjeblik, for allerede i 1886, da Linen var løben ud, havde vi faaet en kongelig Resolution, som der ikke var Spor af Grundlag for, altsaa man havde regeret fuldstændig lovløst. Nu var der ikke andet tilbage end at søge ved Forstaaelse med det andet Ting at komme til lovordnede Tilstande i Landet, og det var det Forsøg, der blev begyndt. Det var det, Holstein kæmpede for gennem Aarene

og opgav. Det var det, Bojsen satte sin Politik ind paa at gennemføre, og det han naaede at gennemføre i 1894. Det var altsaa denne Spire, der, som jeg nævnede før, laa i Grundloven, der satte et Skud, som kom til at bære Frugt. Man kom ind paa en Aftale mellem begge Tingene af en saadan Beskaffenhed, at den ikke kunde brydes, og som ogsaa har vist sig holdbar indtil denne Tid. Det var denne Opfattelse, jeg vilde have sat ved Siden af de andre Opfattelser, der have været gjort gældende her med Hensyn til, hvad der skete den Gang. Hermed skal jeg slutte.

Samuelson: Mine første Bemærkninger skulle gælde den højtærede Minister for offentlige Arbejder; jeg har en hel Del paa Hjerte, som henhører under ham.

Først vil jeg rette en Forespørgsel til Ministeren, om han snarest muligt agter her i dette Ting at fremsætte Forslag til Lov om en Omordning og Forbedring af Banegaardsforholdene i Aarhus. Det er nu snart 10 Aar, siden Loven om Erhvervelse af Grundareal i Mølleengen til den nye Godsbanegaard blev vedtagen her i Rigsdagen. Det var Loven af 7. April 1900. Denne Lov omfattede tillige en hel Del andre Banelinier. Der var en Jernbane fra Holstebro til Herning, en fra Viborg til Herning, en fra Langaa til Silkeborg, en Udvidelse af Esbjerg Statsbanestation og af Korsør Statsbanestation, et nyt Færgeleje i Korsør samt 2 Dampfærger og et nyt Færgeleje ved Gedser. Alle disse Anlæg ere udførte; men paa samme Lov fandtes dette om en ny Godsbanegaard ved Aarhus, og det er det eneste, som endnu er tilbage, som ikke er gennemført. Denne Sag har været fremført i dette høje Ting flere Gange af Repræsentanter fra Aarhus, saavel af det ærede Medlem for Aarhus Nordre (Sabroe) som af min Forgænger i Kredsen, og jeg selv har fremført det 3 Aar i Træk. Det er naaet saa vidt, at i sidste Samling blev Loven forelagt af den daværende Minister for offentlige Arbejder, det nuværende Medlem fra Nørresundby (Jensen-Sønderup). Loven kom til første Behandling, og der blev nedsat et Udvalg, men videre kom den ikke. I Aar har Formanden for dette høje Ting anmeldt Forslaget og udtalt sig om, at Ministeren for offentlige Arbejder vilde forelægge dette Lovforslag. Det var den Dag, der blev stillet Forslag om et Mistillidsvotum til Regeringen, og den daværende Minister, Thomas Larsen, fik saa-